

нив повторну крадіжку чужого майна та замах на повторну крадіжку чужого майна, його дії підлягають перекваліфікації з ч. 2 ст. 188 КК на ч. 2 ст. 185 КК України та з ч. 2 ст. 15 – ч. 2 ст. 188 на ч. 2 ст. ч. 2 ст. 15 – ст. 185 КК відповідно.

4. Звільнення від покарання за аналізованою підставою треба відрізнати від звільнення від покарання осіб, засуджених за діяння, караність якого усунута шляхом внесення до диспозиції статті (частини статті) Особливої частини Кримінального кодексу певних змін. Наприклад, Законом № 4025–VI від 15 листопада 2011 р. була виключена кримінальна відповідальність за «товарну» контрабанду (ст. 201 КК). У зв'язку з цим особи, засуджені за контрабанду товарів підлягають негайному звільненню від призначеного судом покарання. Так, вироком Сумського районного суду Сумської області від 18 червня 2010 р. Н. був засуджений за ч. 2 ст. 201 КК до 5-ти років позбавлення волі, із застосуванням ст. 75 КК звільнений від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком на 3 роки. Краснопілський районний суд Сумської області своєю постановою від 3 лютого 2012 р. на підставі ч. 2 ст. 74, ч. 2 ст. 5 КК звільнив Н. від покарання, призначеного Сумським районним судом Сумської області у зв'язку з декриміналізацією законодавцем контрабанди товарів, вчиненої у великих розмірах.

Особи, які відбувають покарання, призначене за сукупністю злочинів або сукупністю вироків, у разі звільнення від покарання за окремі злочини на підставі ч. 2 ст. 74 КК, продовжують відбувати покарання, призначене судом за інші злочини, що входять у сукупність, якщо це покарання ними ще не відбусте.

Давиденко М. Л.

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
доцент кафедри правосуддя, кандидат юридичних наук, доцент*

Сірик О. М.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТЛУМАЧЕННЯ СТАТТІ 152 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Державно-правова дійсність українського суспільства наразі слідує за сучасними європейськими стандартами гарантій захисту прав людини та основоположних свобод. У зв'язку з цим підходом розвивається та вдосконалюється українське законодавство враховуючи всі ті вимоги та рекомендації, що адресуються міжнародно-правовою спільнотою.

Концепція української кримінально-правової доктрини сьогодні звертає увагу та враховує всі важливі рекомендації щодо вдосконалення та «поліпшення» законодавства у сфері дії кримінального права. В цьо-

му аспекті важливо зазначити, що окрема категорія правових інститутів у кримінальному праві потребує інноваційних та якісно нових науково-практичних підходів з урахуванням положень міжнародно-правових стандартів. Не виключенням є теоретико-правові засади інституту злочинів проти статевої свободи.

Окремої уваги потребує якісно новий підхід до тлумачення негативних наслідків злочинних посягань, що регулюються ст. 152 Кримінального кодексу України (далі – КК України). Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи є посяганнями на особисту автономію, фізичне та психічне благополуччя.

У Постанові Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи» зазначено, що не становить особливо тяжких наслідків вагітність потерпілої, а також втрата нею незайманості (дефлорація) внаслідок зґвалтування. Найбільш уразливою тут є моральна (психічна) складова здоров'я, оскільки особа перебуває у глибоких душевних хвилюваннях, пригніченому емоційному настрої, переживає почуття сорому, безпорадності. З огляду на досить вразливу та несприятливу обставину, слід враховувати, що потерпіла особа зазнає небажаних, неочікуваних наслідків. На нашу думку, тяжкі наслідки полягатимуть не тільки в душевних хвилюваннях та пригніченому емоційному стані, стресі, але й виражатимуться в таких обставинах, як небажана (незапланована) вагітність або втрата незайманості (дефлорація). Оскільки такі наслідки є небажаними, в результаті такого посягання було порушено плани на майбутнє, на самовизначеність та самореалізацію особи в освітньому чи професійному напрямку; слід враховувати також, що негативні наслідки такого злочинного посягання уразило релігійні переконання та індивідуальну морально-етичну ідологію та самовизначеність що у майбутньому може зумовити виникнення психічних розладів, фобій, довготривалого процесу адаптації до тих звичних умов життя в суспільстві, які існували до посягання.

Враховуючи поширене використання та посилення на норми міжнародно-правових договорів, та практику європейського суду з прав людини виникає обґрунтована необхідність детально проаналізувати, можливо переглянути межі відповідальності винної сторони, що посягала, чи здійснила посягання на статево свободу і недоторканість потерпілої особи; здійснити новий, більш широкий науковий підхід до тлумачення поняття «негативні наслідки» злочину, що регулюється статтею 152 КК України. Розробити науково-практичні рекомендації щодо більш суворих мір відповідальності за скоєння такого роду злочинів, зокрема визначення більш суворого порядку та суми відшкодування моральної шкоди потерпілій стороні. Тут важливо зазначити, що необхідно окремо приділити увагу не тільки винній стороні, та його засудження, але й потерпілій стороні, як особи, чії природні права, недоторканість та честь були порушені.